TARBIJAVAIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/26-11262
Otsuse kuupäev	22.10.2026
Komisjoni koosseis	Mihkel Kivisalu
Tarbija	
Kaupleja	Lemon Gym OÜ (14091160)
Tarbija nõue	Nõude suurus 102 eurot

Resolutsioon:

1. Rahuldada tarbija avaldus.

2. Tuvastada, et Lemon Gym OÜ-l puudub tarbija vastu 12.01.2026 sõlmitud teenuselepingu nr 156271 ennetähtaegse lõpetamisega seotud nõue summas 102 eurot, ning kohustada Lemon Gym OÜ-d tühistama tarbijale 13.07.2026 esitatud arve nr 03903/R/07/26.

3. Kui vaidlevad pooled otsusega ei nõustu, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse. Kaupleja peab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit kirjalikult teavitama otsuse täitmisest 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ärakirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Avalduse kohaselt sõlmis tarbija 12.01.2026 kauplejaga spordiklubi liikmelisuse lepingu ning esitas 11.07.2026 avalduse lepingu ennetähtaegseks lõpetamiseks alates 31.07.2026. Kaupleja esitas tarbijale 102 euro suuruse nõude, põhjendades seda lepingu alusel saadud soodustuse tagastamise kohustusega. Tarbija toob välja, et kaupleja tugines esialgu lepingu tingimustele, mida tema leping ei sisaldanud, ning tunnistas hiljem, et viitas ekslikult teise lepingu tingimustele.

Tarbija leiab, et ka kaupleja hilisem põhjendus ei tulene sõlmitud lepingust, kuna lepingus puudub selgitus soodustuse arvutamise aluste ja tagastamise korra kohta. Tarbija nõuab 102 euro suuruse nõude tühistamist, leides, et sellel puudub lepinguline alus.

Kaupleja seisukoht:

Palun pöörata tähelepanu lepingus olevatele punktidele 6.3 ning 6.8, mis käsitlevad lepingu enneaegset lõpetamist. Seal on toodud välja, mis tingimustel lepingut lõpetada saab. Antud olukorras korrutatakse kliendi poolt saadud igakuine soodustus, mis on lepingu blanketi esilehel

välja toodud (15.50€) teenust tarbitud kuudega ning sedasi kujunebki lepingu lõpetamise tasu. Süsteem arvutab selle automaatselt kui süsteemis tehakse muudatusi, näiteks lepingut lõpetades. Punkt 6.3 kohaselt peab ka klient meid varasemalt vähemalt kliendi lepingutüübi puhul 14 päeva ette teatama, millest rakendub samamoodi tavaline hinnakirja järgne arvestus.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, tutvunud poolte seisukohtade ja asjas esitatud tõenditega ning hinnanud tõendeid tarbijakaitseseaduse (edaspidi TKS) § 57 lg 2 kohaselt igakülgselt, täielikult ja objektiivselt, leiab, et tarbija avaldus tuleb rahuldada.

Kaupleja on Eestis registreeritud osaühing, kes osutab tasu eest spordiklubi teenuseid oma majandustegevuse raames. Kaupleja on seega kaupleja TKS § 2 lg 1 p 2 ja ettevõtja võlaõigusseaduse (edaspidi VÕS) § 1 lg 6 tähenduses. Tarbija on füüsiline isik, kes sõlmis lepingu enda nimel spordiklubi teenuste kasutamiseks ja tasus teenustasu oma pangakontolt; materjalidest ei nähtu, et leping oleks seotud tema majandus- või kutsetegevusega. Tarbija on seega tarbija TKS § 2 lg 1 p 1 ja VÕS § 1 lg 5 tähenduses. Tegemist on tarbija ja kaupleja vahelisest lepingust tulenevate lepinguliste kohustustega seotud tarbijavaidlusega (TKS § 2 lg 1 p 6), mille lahendamine kuulub komisjoni pädevusse (TKS § 40 lg 3). TKS § 40 lõigetes 4 ja 5 sätestatud välistused käesolevale vaidlusele ei kohaldu.

Pooled sõlmisid 12.01.2026 teenuselepingu nr 156271, mille alusel kohustus kaupleja osutama tarbijale spordiklubi Lemon Gym Mustakivi teenuseid ning tarbija maksma kokkulepitud igakuist teenustasu (lepingu p 2.1). Komisjonile esitatud lepingu eksemplaril ei ole poolte allkirju, kuid pooled ei vaidle selle üle, et leping sõlmiti esitatud tingimustel; kaupleja tugineb ise lepingu esilehele ning üldtingimuste p-dele 6.3 ja 6.8. Tegemist on püsiva kohustuse täitmisele suunatud kestvuslepinguga (VÕS § 195 lg 3), mille minimaalne teenuseperiood on 12 kuud. Tarbijavaidluste komisjon on kaupleja samalaadset lepingut käsitanud jõusaali liikmelepinguna, millele kohaldub VÕS § 619. Lepingu liigi täpsem määratlemine ei ole käesoleva vaidluse lahendamisel määrav, sest vaidlus puudutab kaupleja tüüptingimustes sätestatud lepingu ennetähtaegse lõpetamise tagajärgi. Nende tingimuste sisu ja kehtivust tuleb hinnata VÕS üldosa sätete, eelkõige tüüptingimusi käsitlevate VÕS §-de 35–42 alusel.

Pooled ei vaidle selle üle, et tarbija esitas 11.07.2026 digitaalselt allkirjastatud avalduse lepingu lõpetamiseks 31.07.2026 seisuga. Avaldus esitati 20 päeva enne soovitud lõppkuupäeva, seega lepingu p-s 6.3.1 nõutud vähemalt 14-päevast etteteatamistähtaega järgides. Kuigi p 6.3.1 kohaselt esitab klient avalduse klubi vastuvõttu, võttis kaupleja e-posti teel esitatud avalduse vastu, kinnitas selle kättesaamist ega vaidlustanud avalduse vormi ning lähtus 13.07.2026 arvestuses lepingu lõppemisest 31.07.2026. Leping lõppes seega tarbija ülesütlemisega 31.07.2026 (VÕS § 186 p 6, § 195 lg 1; lepingu p 6.3.1). Samuti ei ole vaidlust selles, et leping lõppes tarbija algatusel enne 12-kuulise minimaalse teenuseperioodi lõppu ning et lõpetamine ei toimunud kaupleja süül. Lepingu p 3.4.3 näeb küll ette kliendi kohustuse kasutada teenuseid vähemalt minimaalse teenindusperioodi jooksul, kuid p 6.3 lubab lepingu lõpetada mis tahes ajal ning p 6.8 reguleerib just minimaalse teenuseperioodi kestel kliendi algatusel toimuva lõpetamise tagajärgi. Kaupleja ei ole väitnud, et tarbija oleks lepingu lõpetamisega lepingut rikkunud.

Tarbija esitatud maksedokumentide kohaselt tasus tarbija kauplejale ajavahemikul

13.01.–08.07.2026 kokku 98,48 eurot. Kaupleja 13.07.2026 kirja kohaselt algas leping 14.01.2026. Tasutud summa vastab eritingimustes kokkulepitud teenustasule ajavahemiku 14.01.–31.07.2026 eest: jaanuari osalise kuu (14.–31.01.2026) proportsionaalne tasu on 7,54 eurot (12,99 × 18/31; lepingu p 4.2), veebruari kuni juuni tasu kokku 64,95 eurot (5 × 12,99) ja juuli tasu 25,99 eurot. Kaupleja ei ole väitnud, et tarbijal oleks teenustasu võlgnevus, ega nõua tasu osutatud teenuste eest (lepingu p 6.7) ega otseste kahjude hüvitamist. Kaupleja nõue piirdub arvega nr 03903/R/07/26 esitatud 102 euroga.

Vaidluse ese on seega üksnes see, kas kauplejal on õigus nõuda tarbijalt lepingu ennetähtaegse lõpetamise tõttu 102 eurot. Arvel on nõue nimetatud lepingu lõpetamise tasuks („Contract Cancellation Fee“), kuid lepingus ei ole ette nähtud eraldi lepingu lõpetamise tasu. Lepingu p-d 6.3.1 ja 6.3.2 reguleerivad lepingu kestust, lõpetamise korda ja etteteatamistähtaegu, kuid ei näe ette tasu maksmist (vt ka tarbijavaidluste komisjoni 12.12.2025 otsus asjas nr 19-1/25-10644). Kaupleja nõue tugineb sisuliselt lepingu p-le 6.8 koostoimes lepingu esilehel märgitud soodustusega 15,50 eurot. Komisjon ei pea vajalikuks otsustada, kas p-s 6.8 sätestatud soodustuse tagastamise kohustus on oma olemuselt hinnakokkuleppe osa, lepingu lõpetamise tasu või leppetrahv (VÕS § 158 lg 1), sest igal juhul peavad tarbija maksekohustus ja selle suurus tulenema poolte kokkuleppest, mis vastab tüüptingimustele esitatavatele nõuetele. Kuna kaupleja nõuab tarbijalt lepingu alusel raha, peab kaupleja tõendama, et pooled leppisid kokku tarbija kohustuses maksta nõutud summa ning selle arvutamise aluses (vrd tsiviilkohtumenetluse seadustiku (edaspidi TsMS) § 230 lg 1).

Lepingu üldtingimused, sealhulgas p 6.8, on kaupleja poolt kõikide klientide jaoks eelnevalt välja töötatud tingimused (vt üldtingimuste mõiste lepingu p-s 1.1). Ka lepingu esilehe eritingimused on esitatud kaupleja eeltrükitud vormil ning kaupleja 14.07.2026 kirja kohaselt arvutati esilehel märgitud soodustus lepingu sõlmimisel. Kaupleja ei ole väitnud, et nendes tingimustes oleks tarbijaga eraldi läbi räägitud, ning eeldatakse, et tüüptingimust ei olnud eraldi läbi räägitud (VÕS § 35 lg 2; vt ka direktiivi 93/13/EMÜ art 3 lg 2). Seetõttu on tegemist tüüptingimustega VÕS § 35 lg 1 ja 3 tähenduses.

Tarbija ei vaidle selle üle, et üldtingimused on saanud lepingu osaks (VÕS § 37 lg 1). Lepingu p 6.8 on lepingudokumendis esitatud paksus kirjas, mistõttu pidi tarbija lepingu sõlmimisel arvestama, et lepingu lõpetamisel enne minimaalse teenuseperioodi lõppu võib tal tekkida kohustus saadud soodustus tagastada. Vaidlus ei puuduta seega sellise kohustuse olemasolu ettenähtavust, vaid seda, kas lepingust nähtub, milline on tagastatav soodustus ja kuidas selle suurus arvutatakse.

VÕS § 39 lg 1 kohaselt tuleb tüüptingimust tõlgendada nii, nagu teise lepingupoolega sarnane mõistlik isik seda samadel asjaoludel mõistma pidi; kahtluse korral tõlgendatakse tüüptingimust tingimuse kasutaja kahjuks (vt ka Riigikohtu 03.01.2022 otsus tsiviilasjas nr 2-18-10175/37, p 11). Direktiivi 93/13/EMÜ art 5 kohaselt peavad tarbijale kirjalikult pakutavad tingimused olema koostatud lihtsas ja arusaadavas keeles ning tingimuse tähenduse suhtes kahtluste korral kohaldatakse tarbijale kõige soodsamat tõlgendust. Lepingutingimust tuleb tõlgendada koos teiste lepingutingimustega (VÕS § 29 lg 6). Hinnangu andmisel tuleb lähtuda keskmisest tarbijast, kes on piisavalt informeeritud ning mõistlikult tähelepanelik ja arukas (Euroopa Kohtu 20.09.2017 otsus asjas C-186/16 Andriciuc jt, p 47).

Lepingu p 6.8 kohaselt on klient kohustatud tagastama „eripakkumises märgitud soodustuse, mis

on saadud teenuste eest alates teenuste osutamise algkuupäevast kuni lepingu lõpetamiseni“. Tagastatava summa kindlakstegemiseks peab lepingust seega nähtuma, milline on eripakkumises märgitud soodustus ja kui suure osa sellest on tarbija teenuste eest kuni lepingu lõpetamiseni saanud. Komisjon leiab, et lepingust need asjaolud ei nähtu.

Esiteks ei ole mõistet „eripakkumine“ lepingus defineeritud ning komisjonile ei ole esitatud eraldi eripakkumise dokumenti. Kaupleja on viidanud lepingu esilehel märgitud soodustusele ning komisjon lähtub sellest, et p 6.8 viitab esilehe lahtrile „Soodustus (kehtivus)“.

Teiseks on selles lahtris märgitud üksnes summa „15,50€“. Erinevalt teenustasust, mille juures on märgitud „eur/kuus“, ei ole soodustuse juures märgitud, kas tegemist on igakuise või kogu lepingu peale antava soodustusega, ning lahtri pealkirjas nimetatud kehtivusaeg on jäetud märkimata. Esilehelt ei nähtu seega, kas 15,50 eurot on ühekordne soodustus, soodustus iga lepingukuu eest või soodustus üksnes teatud perioodi eest.

Kolmandaks eeldab soodustus hinda, millest see on arvestatud. Leping ei sisalda hinda, mille suhtes soodustus on antud. Eritingimustes on märgitud üksnes tarbija enda teenustasu, mis on kuni 30.06.2026 12,99 eurot kuus ja alates 01.07.2026 25,99 eurot kuus. Lepingu p-des 6.3.1 ja 6.3.2 on nimetatud FLEX-lepinguid, kuid nende hinda lepingus ei ole. Kuna tarbija teenustasu tõusis alates 01.07.2026 12,99 eurolt 25,99 eurole, võis tarbijaga sarnane mõistlik isik eritingimusi lugedes mõista ka nii, et soodustus on seotud soodushinna kehtivusajaga (kuni 30.06.2026) ning et alates 01.07.2026 tasub ta soodustuseta hinda; ka tarbija on leidnud, et juuli eest tasus ta „lepingus ette nähtud täishinna“. Samas ei selgita ka see lugemisviis üheselt summat 15,50 eurot, sest soodushinna ja hilisema hinna vahe on 13 eurot kuus (25,99 -12,99). See kinnitab, et esilehe andmete põhjal ei ole võimalik kindlaks teha, millise hinna suhtes ja millise perioodi eest soodustus on antud.

Neljandaks tugineb kaupleja nõude arvutamisel andmetele ja meetodile, mida lepingus ei ole. Kaupleja 14.07.2026 selgituse kohaselt ei ole 15,50 eurot soodustus üksnes kuni 30.06.2026 kehtinud kuutasult, vaid aastase kogusoodustuse kuukeskmine, mis on leitud FLEX-lepingu tavahinna (34,99 eurot kuus ehk 419,88 eurot aastas) ja tarbija lepingu 12 kuu kogumaksumuse (233,88 eurot) vahe (186 eurot) jagamisel 12 kuuga. FLEX-lepingu hinda, kogusoodustust ega keskmistamise meetodit lepingus ei ole. Ka kaupleja arvestatud 12 kuu kogumaksumus ei tulene lepingust otseselt, sest see eeldab kuut kuud kummagi hinnaga (12,99 × 6 ja 25,99 × 6), kuigi soodushind kehtis eritingimuste kohaselt kuni 30.06.2026 ning teenuste osutamine algas kaupleja andmetel 14.01.2026. Tarbija ei saanud neid arvutuse aluseid lepingu tekstist teada ega pidanud neid ette nägema.

Viiendaks ei vasta kaupleja arvestus p 6.8 sõnastusele, mille kohaselt tuleb tagastada teenuste eest saadud soodustus. Kaupleja enda esitatud andmetest lähtudes oleks tarbija tasutud hinna ja FLEX-lepingu hinna vahe olnud kuni 30.06.2026 22 eurot kuus (34,99 − 12,99) ja alates 01.07.2026 9 eurot kuus (34,99 − 25,99). Seega ei vasta 15,50 eurot üheski kuus tarbija poolt tegelikult saadud hinnavahele, vaid on kaupleja arvutatud keskmine, mille kasutamist p-st 6.8 ei nähtu. Komisjon märgib, et käesolevas asjas oli keskmistamine tarbijale pigem soodne: kaupleja võrdlushinna alusel kuupõhiselt arvutatud hinnavahe ajavahemikul 14.01.–31.07.2026 oleks olnud ligikaudu 131,77 eurot (22 × 18/31 + 5 × 22 + 9). Otsustav ei ole aga see, millise tulemuse üks või teine arvutusviis annab, vaid see, et lepingust ei nähtu ei võrdlushind ega arvutusmeetod.

Sama järelduse kasuks räägib kaupleja käitumine pärast lepingu sõlmimist (VÕS § 29 lg 5 p 3). Kuigi kaupleja arvutuskäik (15,50 eurot × lepingu kehtivuse kuude arv) on olnud läbivalt sama, on kaupleja nõude lepingulist alust ja summa 15,50 eurot olemust selgitanud erinevalt. Kaupleja põhjendas nõuet esialgu tingimustega, mida tarbija leping ei sisalda (väidetav p 6.8 sõnastus „tasuma saadud soodustuse iga kasutatud kalendrikuu eest“ ja väidetav p 6.9), ning märkis tarbija lepingu hinnaks 25,99 eurot kuus, kuigi kuni 30.06.2026 oli see 12,99 eurot kuus. 14.07.2026 tunnistas kaupleja, et viitas ekslikult teise lepingu sõnastusele, ning selgitas, et 15,50 eurot ei ole soodustus üksnes kuni 30.06.2026 kehtinud kuutasult, vaid FLEX-lepingu hinna alusel arvutatud aastase kogusoodustuse kuukeskmine. Komisjonile esitatud seisukohas nimetab kaupleja 15,50 eurot aga lepingu esilehel märgitud igakuiseks soodustuseks. Kui isegi kaupleja esindajad on nõude alust ja soodustuse olemust selgitanud erineval viisil, ei saa eeldada, et keskmine tarbija oleks pidanud lepingu sõlmimisel tingimusest aru saama nii, nagu kaupleja seda praegu kohaldab.

Lepingudokumendi juurde kuuluvate eeskirjade p 14 seda ebaselgust ei kõrvalda. Kaupleja ei ole sellele sättele tuginenud ning see käsitleb liikmelisuse eest tasutud tasu järelejäänud ajaga proportsionaalse osa tagastamist liikmele, kes keeldub teenuste kasutamisest. Lisaks määratleb p 14 pikaajalise liikmelisuse soodustuse kaupleja nõudest erineval viisil, liikme tasutud igakuise liikmelisuse ja teenindusletis pakutava igakuise liikmelisuse tavahinna vahena teenuste kasutamise perioodil, millele lisandub haldustasu 3 eurot –, kuid ka teenindusletis pakutavat tavahinda ei ole lepingus ega eeskirjades märgitud. Seega sisaldavad lepingudokumendid ja kaupleja selgitused soodustuse arvestamiseks erinevaid lähenemisi, millest ükski ei võimalda tarbijal tagastatavat summat lepingu põhjal kindlaks teha.

Asjaolu, et kaupleja infosüsteem arvutab lepingu lõpetamise tasu automaatselt, ei muuda arvutuskäiku lepingu osaks. Tarbija kohustused tulenevad poolte kokkuleppest (VÕS § 8 lg 1 ja 2), mitte kaupleja sisemisest arvutusloogikast, mille kohta kaupleja ei ole tõendanud, et see oleks tarbijale lepingu sõlmimisel teatavaks tehtud.

Eeltoodut arvestades leiab komisjon, et tarbijaga sarnane mõistlik isik ei pidanud lepingu sõlmimisel mõistma lepingu p-i 6.8 koostoimes esilehel märgitud soodustusega nii, et lepingu ennetähtaegsel lõpetamisel tuleb tal tasuda 15,50 eurot iga lepingu kehtivuse kuu eest, sealhulgas kuu eest, mil teenustasu oli 25,99 eurot, ning et see summa on lepingus avaldamata FLEX-lepingu hinna alusel arvutatud kogusoodustuse kuukeskmine. Vähemalt on tingimuse tähendus kahtlane ning seda tuleb tõlgendada kaupleja kui tingimuse kasutaja kahjuks (VÕS § 39 lg 1; direktiivi 93/13/EMÜ art 5 teine lause). Kaupleja ei ole seega tõendanud, et pooled oleksid kokku leppinud nõude aluseks olevas arvestuses.

Ka juhul, kui p-le 6.8 koostoimes esilehe märkega anda kaupleja pakutud sisu, ei oleks tingimus tarbijale siduv. Direktiivi 93/13/EMÜ art 5 esimese lause kohaselt peavad tarbijale kirjalikult pakutavad tingimused olema koostatud lihtsas ja arusaadavas keeles. Euroopa Kohtu praktika kohaselt ei saa seda nõuet taandada üksnes tingimuse vormilisele ja grammatilisele arusaadavusele: leping peab läbipaistvalt kirjeldama mehhanismi konkreetset toimimist, millele tingimus viitab, ning vajaduse korral selle seost teistes tingimustes kehtestatud mehhanismidega, nii et tarbijal oleks täpsete ja arusaadavate kriteeriumide põhjal võimalik ette näha tingimusest talle tulenevaid majanduslikke tagajärgi (Euroopa Kohtu 30.04.2014 otsus asjas C-26/13 Kásler ja Káslerné Rábai, p 71–73 ja 75; otsus asjas C-186/16 Andriciuc jt, p 44–45; Euroopa Kohtu 27.01.2021 otsus liidetud kohtuasjades C-229/19 ja C-289/19 Dexia Nederland, p 50). Lepingu sõlmimisele eelnev teave lepingutingimuste ja lepingu sõlmimise tagajärgede kohta on tarbija

jaoks ülimalt oluline, sest just selle alusel otsustab ta, kas soovib end kaupleja eelnevalt koostatud tingimustega siduda (otsus asjas C-186/16 Andriciuc jt, p 48).

Käesolevas asjas ei olnud tarbijal lepingu sõlmimisel võimalik lepingust teada saada, kui suur maksekohustus tal lepingu ennetähtaegsel lõpetamisel tekib. Lepingust ei nähtu, kas 15,50 eurot on igakuine, ühekordne või teatud perioodiga seotud soodustus, ega see, millise hinna suhtes soodustus on antud. Kaupleja selgituse kohaselt sõltub tagastatav summa lisaks FLEX-lepingu hinnast ja kaupleja valitud keskmistamise meetodist, mida lepingus samuti ei ole. Seetõttu ei saanud tarbija lepingu sõlmimisel hinnata ka seda, kas minimaalse teenuseperioodiga leping on talle võimalikku ennetähtaegset lõpetamist arvestades soodsam kui tähtajatu leping, ega hiljem kontrollida, kas talt nõutav summa vastab kokkulepitule.

VÕS § 42 lg 1 kohaselt on tüüptingimus tühine, kui see lepingu olemust, sisu, sõlmimise viisi, lepingupoolte huvisid ja teisi olulisi asjaolusid arvestades kahjustab teist lepingupoolt ebamõistlikult, eelkõige siis, kui tüüptingimusega on lepingust tulenevate õiguste ja kohustuste tasakaalu teise lepingupoole kahjuks oluliselt rikutud; tühisust hinnatakse lepingu sõlmimise aja seisuga (vt ka direktiivi 93/13/EMÜ art 3 lg 1 ja art 4 lg 1; otsus liidetud kohtuasjades C-229/19 ja C-289/19 Dexia Nederland, p 52). Läbipaistvuse puudumine ei too automaatselt kaasa tingimuse ebaõiglust, kuid see võib ebaõiglusele viidata, näiteks siis, kui tarbija ei saa aru tingimuse tagajärgedest (Euroopa Komisjoni teatis „Suunised nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ (ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes) tõlgendamiseks ja kohaldamiseks“ (2019/C 323/04), ELT C 323, 27.09.2019, lk 4, p 3.4.6; vt ka direktiivi 93/13/EMÜ lisa p 1 alapunkt i). Kaupleja tõlgenduse kohaselt peaks tarbija lepingu lõpetamisel maksma summa, mille arvutamise aluseks on lepingus avaldamata võrdlushind ja arvutusmeetod, ning tarbijal puudus võimalus neid lepingu sõlmimisel teada saada või nõutud summat hiljem lepingu põhjal kontrollida. Selline tingimus rikub poolte õiguste ja kohustuste tasakaalu tarbija kahjuks oluliselt ning on vastuolus hea usu põhimõttega (VÕS § 6 lg 1). Asjaolu, et kaupleja kasutatud keskmistamine andis käesolevas asjas tarbijale kuupõhisest arvestusest soodsama tulemuse, seda hinnangut ei muuda, sest tingimus võib olla ebaõiglane ka siis, kui see võib teatud asjaoludel olla tarbijale kasulik (otsus liidetud kohtuasjades C-229/19 ja C-289/19 Dexia Nederland, p 60). Seetõttu oleks lepingu p 6.8 kaupleja pakutud sisus tühine.

VÕS § 42 lg 2 ei välista tingimuse hindamist. Lepingu p 6.8 reguleerib lepingu ennetähtaegse lõpetamise tagajärgi ega määra kindlaks lepingu põhilist eset; lepingulise suhte põhiolemust määratlevate tingimustega võrreldes kõrvalist laadi tingimused ei kuulu lepingu põhieseme alla (otsus asjas C-26/13 Kásler ja Káslerné Rábai, p 49–50; otsus asjas C-186/16 Andriciuc jt, p 35–36). Isegi kui käsitada soodustuse tagastamise kohustust hinnakokkuleppe osana, kehtib direktiivi 93/13/EMÜ art 4 lg 2 erand, millega kooskõlas tuleb tõlgendada ka VÕS § 42 lg-t 2, üksnes lihtsas ja arusaadavas keeles koostatud tingimuste suhtes. Käesolev tingimus seda nõuet ei täida.

Komisjon ei saa tühisele tüüptingimusele tõlgendamise teel anda sisu, mille kohaselt see kehtiks (VÕS § 39 lg 2 esimene lause), ega määrata ise kindlaks soodustuse muud arvutusviisi või „mõistlikku“ suurust. Euroopa Kohtu praktika kohaselt tuleb ebaõiglane tingimus jätta tarbija suhtes kohaldamata ning liikmesriigi kohtul ei ole õigust tingimuse sisu muuta ega vähendada selle alusel tarbijalt nõutavat summat (Euroopa Kohtu 14.06.2012 otsus asjas C-618/10 Banco Español de Crédito, p 65 ja 69; 30.05.2013 otsus asjas C-488/11 Asbeek Brusse ja de Man Garabito, p 57–60; otsus liidetud kohtuasjades C-229/19 ja C-289/19 Dexia Nederland, p 62–64).

Seetõttu ei saa kaupleja nõuet pidada põhjendatuks ka osaliselt, näiteks lugedes 15,50 eurot ühekordseks soodustuseks või arvestades soodustust üksnes kuni 30.06.2026 kehtinud soodushinna perioodi eest (9 + 5 × 15,50 = 86,50 eurot). Sellist kokkulepet lepingust ei nähtu ning kaupleja ei ole sellist nõuet esitanud.

VÕS § 41 kohaselt kehtib leping muus osas ning tühise tüüptingimuse asemel kohaldatakse seaduses seda liiki lepingu kohta sätestatut. Seadus ei näe ette tarbija kohustust tasuda lepingu ülesütlemisel lepingus kokkulepitud teenustasu ja mõne muu hinna vahet. VÕS § 195 lg 2 kohaselt vabastab lepingu ülesütlemine mõlemad pooled nende lepinguliste kohustuste täitmisest, kusjuures lepingust kuni ülesütlemiseni tekkinud õigused ja kohustused jäävad kehtima. Tarbija kohustus oli tasuda kuni lepingu lõppemiseni kokkulepitud teenustasu, mille ta on ka tasunud. Kaupleja ei saa ebaõiglase tingimuse asemel nõuda ka dispositiivses õigusnormis ettenähtud hüvitist, kui leping saab kehtida ilma selle tingimuseta (otsus liidetud kohtuasjades C-229/19 ja C-289/19 Dexia Nederland, p 66–67).

Komisjon ei hinda lepingu p 6.8 nende osade kehtivust, mille kohaselt peab klient tasuma tegelikult osutatud teenuste eest ja hüvitama lepingu lõpetamisega tekkinud otsesed kahjud, sest need ei ole kaupleja nõude aluseks. Tarbija on teenustasu lepingu lõppemiseni tasunud ning kaupleja ei ole väitnud ega tõendanud, et talle oleks lepingu lõpetamisega tekkinud otsest kahju.

Kaupleja viide p-s 6.3 sätestatud 14-päevasele etteteatamistähtajale ei anna samuti alust 102 euro nõudmiseks. Tarbija teatas lepingu lõpetamisest 20 päeva ette, kaupleja lähtus lepingu lõppemisest 31.07.2026 ning tarbija tasus ka juuli teenustasu 25,99 eurot. Lepingu p 6.3.1 ei näe ette etteteatamistähtaja eest hinnakirja järgse tasu maksmist. Kaupleja ei ole selgitanud, millist summat ta peab silmas väitega, et rakendub „tavaline hinnakirja järgne arvestus“, ega ole sellist nõuet esitanud; arve nr 03903/R/07/26 sisaldab üksnes lepingu lõpetamise tasu.

Kuna kaupleja nõue on tervikuna alusetu, ei ole vaja eraldi hinnata tarbija väidet, et juuli eest tasus ta lepingujärgse täishinna. Komisjon märgib siiski, et ka 25,99 eurot ei ole lepingus nimetatud täis- ega tavahinnaks, mis kinnitab, et lepingust ei nähtu, millise hinna suhtes soodustust arvestatakse.

Komisjon märgib, et kauplejal ei ole keelatud pakkuda minimaalse teenuseperioodiga lepingu korral soodsamat hinda ega leppida tarbijaga kokku, et lepingu ennetähtaegsel lõpetamisel tuleb saadud soodustus tagastada. Selline tingimus peab aga olema selge ja arusaadav: lepingust peab nähtuma vähemalt hind, mille suhtes soodustus on antud, soodustuse suurus ja periood ning ennetähtaegsel lõpetamisel tagastatava summa arvutamise viis, nii et tarbija saab juba lepingu sõlmimisel hinnata oma võimalikku maksekohustust. Käesoleva lepingu tingimused neid andmeid ei sisalda.

Eeltoodust tulenevalt puudub kauplejal tarbija vastu lepingu p 6.8 alusel 102 euro suurune nõue ning muud alust selle nõude esitamiseks ei ole kaupleja esile toonud ega nähtu see asja materjalidest. Komisjon rahuldab tarbija avalduse, tuvastab, et kauplejal puudub tarbija vastu lepingu ennetähtaegse lõpetamisega seotud nõue summas 102 eurot, ning kohustab kauplejat tühistama arve nr 03903/R/07/26.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Mihkel Kivisalu

/allkirjastatud digitaalselt/